

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

27 februarie 2018

mun.Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte Nicolae Gordilă,

Judecători Elena Covalenco, Iurie Diaconu, Liliana Catan, Ion Guzun,

juducând, fără citarea părților, recursul ordinar, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 31 octombrie 2017, declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Sâli Radu, în cauza penală în privința inculpatului

Triboi Mihail XXXXX, născut la
XXXXX, originar și domiciliat în
XXXXX.

Termenul examinării cauzei:

1. Prima instanță: 23.05.2017 - 30.08.2017;

2. Instanța de apel: 25.09.2017 - 31.10.2017;

3. Instanța de recurs: 10.01.2018 - 27.02.2018.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 30 august 2017, Triboi Mihail a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.264 alin.(1) Cod penal la amendă în mărime de 375 unități convenționale.

Acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Avramenco Evghenia a fost respinsă ca nefondată.

Acțiunea civilă înaintată de Pantea Natalia a fost admisă, încasându-se de la Triboi Mihail în beneficiul acesteia prejudiciul material în valoare de 6010 lei.

Solicitarea părții acuzării privind rambursarea cheltuielilor judiciare a fost respinsă ca nefondată.

2. Prima instanță, examinând cauza în procedura prevăzută de art.364¹ Cod de procedură penală, a constatat că Triboi Mihail, la 28 februarie 2017, ora 12.20, aflându-se la volanul autovehiculului de model „Hyundai Santa FE”, cu XXXXX, se deplasa pe str.Meșterul Manole, mun.Chișinău din direcția str.Vadul lui Vodă spre str.Voluntarilor. În timpul deplasării, Triboi Mihail, aflându-se pe banda a doua de circulație, ajungând la intersecția str.Meșterul Manole cu str.Sargidava, nu a manifestat atenție sporită la circulație și ignorând cerințele Regulamentului circulației rutiere și anume, prevăzute de: - pct.39 subpct.1), potrivit căruia înaintea începerii deplasării, reîncolonării sau altei schimbări a direcției de mers, conducătorul de vehicul trebuie să se asigure că această manevră va fi executată în siguranță și nu va crea obstacole pentru ceilalți participanți la trafic; - pct.40 subpct.1) lit.b), potrivit căruia înaintea virării la stânga sau întoarcerii, conducătorul de vehicul trebuie să cedeze trecerea vehiculelor ce se deplasează din sens opus care urmează a se deplasa înainte sau la dreapta; - pct.45 subpct.1), potrivit căruia conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori: a) starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția; b) dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase; c) starea tehnică a vehiculului și particularitățile încărcăturii; d) condițiile

rutiere, și drept urmare, efectuând manevra de cotire la stânga, s-a tamponat cu autoturismul de model „Toyota Auris”, cu n/î XXXXX, condus de Pantea Natalia, care se deplasa regulamentar pe banda a treia a str.Meșterul Manole, în aceeași direcție.

După tamponare, din inerție, autoturismul de model „Toyota Auris” a fost aruncat în stânga, unde, ieșind de pe carosabil, a tamponat pietonul Avramenco Evghenia, care se afla pe pista de separare.

În consecință, unitățile de transport au fost tehnic deteriorate, iar pietonului Avramenco Evghenia, potrivit concluziei raportului de expertiză judiciară nr.837/D i-au fost cauzate vătămări corporale medii, exprimate prin: fractura humerusului stâng, fractura închisă a ambelor maleole a gambei drepte, a marginii posterioare a pilonului tibial cu subluxație posterolaterală a piciorului propriu zis, fractura coastelor 3, 4, 5, 6, 7 din stânga, fractura osului pubic și ischiadic bilateral, cu deplasare moderată.

3. Împotriva sentinței a declarat apel procurorul, care a solicitat casarea acesteia în partea stabilirii pedepsei și încasării cheltuielilor de judecată, rejudicarea cauzei în această parte, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatului să-i fie aplicată amendă în mărime de 500 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de un an, precum și să fie încasate din contul acestuia cheltuielile de judecată în mărime de 320 lei, invocând că instanța nu a dat deplină eficiență prevederilor art.75 Cod penal, aplicând față de inculpat o pedeapsă individualizată contrar normelor legale; - instanța eronat a respins solicitarea acuzatorului de stat de a fi încasate din contul inculpatului cheltuielile de judecată pentru efectuarea expertizei în privința părții vătămate E.Avramenco.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 31 octombrie 2017, apelul declarat de către procuror a fost respins ca nefondat.

În motivarea soluției date instanța de apel a reținut că, sentința a fost contestată doar în partea stabilirii pedepsei penale și încasării cheltuielilor judiciare.

La acest capitol instanța de apel a indicat că, la stabilirea categoriei pedepsei penale, prima instanță a dat deplină eficiență prevederilor art.61, 75 Cod penal, ținând cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de persoana inculpatului, care a săvârșit pentru prima dată o infracțiune din categoria celor mai puțin grave, are doi copii minori la întreținere, că și-a recunoscut vina și s-a căit sincer pentru fapta comisă, solicitând examinarea cauzei în procedură simplificată, a restituit integral prejudiciul cauzat părții vătămate, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, precum și de scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, și corect a conchis că aplicarea unei pedepse sub formă de amendă în mărime de 375 unități convenționale va constitui o pedeapsă echitabilă.

Cu referire la aplicarea pedepsei complementare - privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport, solicitată de procuror, instanța de apel a precizat că, reieșind din prevederile art.264 alin.(1) Cod penal, aceasta putea fi aplicată doar în cazul stabilirii față de inculpat a pedepsei cu închisoarea, or, în cazul aplicării pedepsei sub formă de amenda, nu poate fi stabilită și pedeapsa complementară.

În partea încasării din contul inculpatului a cheltuielilor judiciare pentru efectuarea expertizei medico-legale, instanța de apel a indicat că, reieșind din prevederile art.143 alin.(1) pct.2) și (2) Cod de procedură penală, plata expertizelor judiciare efectuate pentru constatarea gradului de gravitate și a caracterului vătămarilor integrității corporale se face din contul mijloacelor bugetului de stat, și astfel solicitarea procurorului este neîntemeiată.

5. Împotriva deciziei instanței de apel a declarat recurs ordinar procurorul care, invocând temeiurile prevăzute de art.427 alin.(1) pct.6) și 10) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia în partea aplicării pedepsei și încasării cheltuielilor de judecată, cu

dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, pe motiv că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția; - instanța nu a ținut cont de dispoziția art.64 alin.(3) Cod penal și a numit o pedeapsă sub limita generală de 500 unități convenționale prevăzută de lege, aplicând astfel o pedeapsă individualizată contrar normelor legale; - instanța eronat a respins solicitarea procurorului privind încasarea din contul inculpatului a cheltuielilor judiciare pentru efectuarea expertizei în privința părții vătămate E.Avramenco.

6. Judecând recursul ordinar în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, Colegiul penal consideră că recursul declarat de către procuror urmează a fi admis din următoarele considerente.

Potrivit art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, reieșind din temeiurile stipulate de acest articol, iar potrivit pct.6) și 10) al normei vizate, aceste temeiuri de casare pot fi aplicate când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, ori au fost aplicate pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Din conținutul recursului rezultă că partea acuzării este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de fond, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor lui M.Triboi, și critică decizia instanței de apel, în partea ce ține de stabilirea pedepsei inculpatului, precum și încasării din contul inculpatului a cheltuielilor judiciare pentru efectuarea expertizei.

Colegiul penal, verificând legalitatea deciziei instanței de apel sub acest aspect, constată că instanța, la examinarea apelului declarat de procuror, în partea stabilirii pedepsei, nu a respectat întru totul prevederile art.414 alin.(1), 417 alin.(1) pct.8) Cod de procedură penală.

Astfel, instanța de recurs reține că, prin sentința din 30.08.2017, M.Triboi a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.264 alin.(1) Cod penal la amendă în mărime de 375 unități convenționale.

Instanța de apel a respins ca nefondat apelul procurorului, care a contestat sentința, invocând că prima instanță i-a aplicat inculpatului o pedeapsă sub limita generală, prevăzută de art.64 alin.(3) Cod penal, pedeapsa fiind individualizată contrar normelor legale.

Colegiul penal consideră că, la examinarea apelului, instanța de apel nu s-a pronunțat asupra motivului invocat de către procuror și nu a dat deplină eficiență prevederilor art.64 alin.(3) Cod penal (în red.Legii nr.207 din 29.07.2016, în vigoare din 07.11.2016), nemotivându-și soluția în acest sens.

Într-o altă ordine de idei, argumentele procurorului, precum că instanțele eronat au respins cererea în vederea compensării cheltuielilor judiciare, încălcând astfel prevederile art.227-229 Cod de procedură penală, nu pot fi reținute.

Instanța de recurs atestă că, potrivit art.227 alin.(1) și (3) și 229 alin.(1) Cod de procedură penală, cheltuieli judiciare sunt cheltuielile suportate potrivit legii pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal, care se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate.

La caz, recurentul nu a ținut cont că cheltuielile pentru efectuarea expertizei medico-legale în privința părții vătămate E.Avramenco în mărime de 320 lei, sunt cheltuieli efectuate în cadrul urmăririi penale întru acumularea probatoriului necesar și că acestea sunt trecute, de fapt, în contul statului și nu urmează a fi puse pe seama inculpatului, or, aceste acțiuni țin de activitatea organului de urmărire penală, care are un rol activ în procesul de depistare a diferitor circumstanțe care dovedesc infracțiunea și

identifică făptuitorul, pentru aducerea învinuirii de stat. Trecerea cheltuielilor judiciare în procesul penal în contul statului își are temeiul în necesitatea desfășurării procesului penal din oficiu, pentru ca nici un infractor să nu rămână nepedepsit. Or, într-o situație contrară, acest principiu nu-și mai are valoarea.

Prin urmare, Colegiul penal consideră că instanța de apel corect a respins solicitarea privind încasarea de la inculpat în beneficiul statului a cheltuielilor judiciare în mărime de 320 lei pentru efectuarea expertizei medico-legale nr.837/D din 19.04.2017.

Potrivit art.435 alin.(1) pct.2) lit.c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs admite recursul, rejudecă cauza și pronunță o nouă hotărâre, dacă nu se agravează situația condamnatului, sau, după caz, dispune rejudecarea de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

În aceste circumstanțe, Colegiul penal conchide că recursul declarat de către procuror este întemeiat în partea în care critică hotărârile judecătorești în latura stabilirii pedepsei lui M.Triboi, motiv pentru care urmează a fi admis, casată decizia instanței de apel în această parte, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel.

7. În conformitate cu prevederile art.434 și art.435 alin.(1) pct.2) lit.c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție

DECIDE:

Admite recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Sâli Radu, casează parțial decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 31 octombrie 2017, în cauza penală în privința lui Triboi Mihail, în partea stabilirii pedepsei și în această parte dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Celelalte dispoziții ale hotărârii contestate se mențin.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 27 martie 2018.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Elena Covalenco

Iurie Diaconu

Liliana Catan

Ion Guzun